

telepensjonisten

Medlemsblad for Telepensjonistenes Landsforbund

Nr. 2/09 – 35. årgang

Telepensjonister på langtur s. 4

Fra teknikk til turisme s.10

Telegrafetaten i Lødingen s.12

REDAKTØRENS SPALTE

Denne gang vil jeg reflektere over mitt (og kanskje mange andres) forhold til mediene. Jeg er en stor konsument av aviser og andre medier hvor jeg kan holde meg oppdatert om hva som skjer innen- og utenlands. Ofte synes jeg selv, og ikke minst mine nærmeste, at nyhetsbehovet er like stort som behovet for mat og søvn. Jeg må ha minst en avis hver dag, men som oftest blir det flere. Jeg må se nyhetene på flere TV-kanaler og jeg må skanne gjennom tekst-TV minst en gang hver dag. På denne måten får jeg følelsen av at jeg er et samfunnsengasjert menneske, tror jeg.

Er jeg i ferd med å bli en "medieslave" og som følge av det lar meg påvirke av det som blir skrevet og sagt av andre, uten å gjøre egne refleksjoner? Jeg bare spør meg selv.

Etter en litt dypere tenking har jeg funnet ut at jeg burde bli noe mer selektiv i valg av inntrykk fra media.

Bare ta et eksempel: Uansett hvilken avis du leser eller Tv- eller radiokanal du ser eller lytter til, vil de største typene og oppslagene benyttes for å fortelle hvor elendig vi har det i dette i landet vårt. Enten er det skolesystemet som ikke virker, helsevesenet som nærmest har spilt fallitt, samferdselssektoren som har brutt sammen, skattetrykket som er for plagsomt, eldreomsorgen som svikter, kommuneøkonomien som skranter, fengselsvesenet og politietaten som har problemer med å fungere. Jeg kunne nevnt mange flere områder, men lar det være med det jeg har nevnt.

Poenget er; at uansett hvilke aviser, eller for den saks skyld også TV-kanaler, man leser, ser eller hører, så skulle man tro at Norge er i ferd med å bli det verste landet å oppholde seg i.

Leserinnlegg i avisene er den rene "klagemuren". Etter at jeg har fulgt leserinnleggene i en av landets største aviser, nøyte

gjennom flere måneder, har jeg funnet ut at mindre enn 10 % av leserinnleggene har et positivt innhold. Resten er klaging og elendighetsbeskrivelser. Er det snart ingen som er fornøyd her i landet? Dess flere som klager over ett eller annet, dess flere mennesker blir rekruttert til "klagekoret". Ofte er det politikere som er de største eksponentene for denne utviklingen. Men det er jo folk flest som har valgt disse politikerne og da er det vel akseptert at de skal være frontfigurer for elendighetsfokuset.

Alt til tross, jeg er glad for at jeg lever her i Norge, jeg vil ikke bytte med noe annet land. Jeg vil ikke leve slik de må i Sri Lanka, Somalia, Kongo, Afghanistan, Burma, Nord-Korea m.fl.

I dette bladet minnes vi Bjarne Hagen som døde i mai. Jeg ønsker å fortelle en liten historie som handler om et møte med Bjarne. Dette skjedde like før han gikk av med pensjon. Jeg jobbet på Svalbard og var i U2 i forbindelse med et møte. Jeg hadde noe tid til jeg skulle i møtet og traff Bjarne utenfor. Vi ble enige om at vi skulle gå inn i kantina og ta en kopp kaffe sammen. Mens vi satt der, så jeg meg rundt og bemerket: "Før kunne man nesten gå fra bord til bord og snakke med folk, fordi man kjente de fleste. Når jeg nå ser meg omkring, er det nesten ingen jeg kjenner." Da var det Bjarne sa: "Nei, hvis **du** skal treffe noen du kjenner i Televerket, så må du komme i Pensjonistforeningen." Hans replikk minnet meg på at årene hadde gått for meg også.

Vi er nå inne i den fineste tiden av året. Nyt tilværelsen i vårt herlige land og ta gjerne kontakt med tidligere bekjente. I pensjonistforeningen kan du treffe mange. God sommer.

Innhold:

Redaktørens spalte	s. 2	Blir det kystradiomuseum i Bergen?	s. 12
Lederen har ordet	s. 3	Trøndervår	s. 13
Telepensjonister på langtur til Istanbul	s. 4	Telegrafetaten i Lødingen	s. 14
Det gode liv i syden	s. 6	Landsmøte	s. 16
Midnattsol	s. 7	Foreningsnummer og adresser	s. 18
Takk til Bjørn	s. 7	Besøk telemuseet i Tromsø på internett	s. 18
Hva er en pensjonist	s. 8	Minneord om Bjarne Hagen	s. 19
Sofus	s. 9	Landsstyret	s. 19
Fra teknikk til turisme	s. 10	Norsk Telemuseum	
		Sommerprogram	s. 20

Neste nummer av bladet kommer ut i midten av oktober. Frist for innsending av stoff er **20. september 2009**.

Redaktøren forbeholder seg retten til nedkorting av innlegg.

Forsidebildet: Idyll, foto Viggo Bj: Kristiansen

Lederen har ordet

Vi skriver mai og naturen står i sin fineste skrud. Foran ligger, i hvert fall for meg, den fineste årstiden med lange og lyse kvelder og all kos og hygge som følger med den. For de av oss som har vedlikehold av hus, hytte og kanskje båt er nå tiden inne for å starte med disse aktivitetene.

Mai er også tiden for lønnsoppgjøret både for de yrkesaktive og pensjonistene. Årets lønnsoppgjør er et mellomoppgjør, og med dagens finanskriser som bakteppe har dette oppgjøret ikke vært imøtesett med de aller største forventningene. NHO og LO har allerede avsluttet forhandlingene og blitt enig om 1 krone i tillegg i det sentrale oppgjøret. Årets trygdeoppgjør ble avsluttet i dag, der grunnbeløpet i folketrygden ble øket med 2 625 kroner til 72 881 kroner. Dette utgjør en inntektsøkning fra 1. mai på 3,74 prosent. For enslige minstepensjonister ble resultatet en økning på 5,48 prosent. Vi er skeptisk til regjeringens anslag når det gjelder lønnsveksten for lønsmottagerne. Det har vist seg de siste tre år at regjeringen har bommet med om lag 0,5 prosent hvert år. Dette er penger som tilkommer pensjonistene et år for sent.

Ellers er revidert nasjonalbudsjett nå klart, og milliardene satt som ventet løst i disse finanskrisetider. Nye milliarder blir sprøytet inn i markedsstiltak for arbeidsledige og ungdom under utdanning. Dette utgjør noen av de viktigste sakene. For de av oss som ikke har så mye å rutte med kan vi glede oss over at bostøtteordningen fikk en kraftig påplussing. Ekstrabevilgningen vil komme 54.000 av dagens 100.000 bostøtteberettigede til gode med om lag 3.000 kroner i snitt. Bakgrunnen for den betydelige økningen er trygdeoppgjøret i 2008. Oppgjøret var så godt for minstepensjonistene at mange av de som i dag mottar bostøtte ville fått en avkorting fra august i år.

Planene for årets Landsmøte på Lillehammer er klar, og etter at tidsfristen for påmeldingene gikk ut viser det seg at vi får et rekordfremmøte. Dette er vi i ledelsen av forbundet svært godt fornøyd med, og vi ser fram til Landsmøte med glede og forventning. En bildereportasje fra Landsmøte vil dere finne på annet sted i bladet. En utfyllende reportasje kommer i neste nummer.

Tiden er nå kommet for å oppsummere fire innholdsrike og flotte år som forbundsleder. Jeg har denne våren gitt valgkomiteen beskjed om at fire år er nok som leder i et forbund som blomstrer. Jeg kan derfor med god samvittighet levere stafettpinnen videre. Den plattformen forbundet har i dag, gjør at jeg med god samvittighet kan takke for meg. Økonomien i forbundet er fortsatt god, og vi har et meget godt og ryddig forhold til vår hovedsponsor, Telenor. Jeg vil derfor benytte anledningen til å takke vår gamle arbeidsgiver for at de ser verdien av å støtte opp om telepensjonistene og den sosiale virksomhet som hver dag gjøres ute i våre 35 lokalforeninger.

Av de saker jeg vil nevne vi har jobbet med i disse årene er en modernisering av rutiner og arbeidsmetoder ved forbundskontoret. Det er nedlagt et omfattende arbeid med å rydde i gamle manuelle arkiver, og samtidig har vi opprettet et nytt elektronisk arkiv som peker fremover. Vi har også jobbet med at mer av korrespondansen mellom forbundet og foreningene skjer elektronisk. Forbundet er imidlertid helt klar over at ikke alle foreninger makter å følge med i denne utviklingen, noe vi selvsagt har tatt hensyn til.

Av andre saker som jeg vil trekke frem er den prosjektstøtteordningen som forbundet har innført, og som gjør det mulig for mange foreninger å øke aktivitetene sine. Mitt ønske er at flere foreninger ser nytten av dette tilbudet, og tar i bruk denne ordningen.

Nettavisen vår har definitivt kommet for å bli. Den forholdsvis nye tekniske plattformen Nettavisen ligger på i dag er fremtidsrettet og stabil, og besøkstallet på nettsidene har økt selv om tallet kunne vært noe høyere. Det har vært nedlagt et omfattende arbeid for å trekke foreningene med i dette arbeidet, og mange lokalforeninger gjør en god jobb. I den forbindelse vil jeg takke vår nettopp avgåtte web-redaktør, Per Refsem for det arbeidet han har lagt ned.

Når det gjelder Telepensjonisten, har det også vært gjort et meget godt arbeid de siste årene. Bladet fremstår i dag både i form og innhold bedre enn noen sinne. Takken går i første rekke til den gamle redaktøren frem til årsskiftet, Sjur Malm.

Som forbundsleder er jeg svært glad for at vi har fått på plass nye redaktører for begge våre informasjonsorganer. Jeg er sikker på at de nye redaktørene vil bringe stafettpinnen videre. Kommunikasjonen med våre medlemmer er svært viktig, ikke minst for de som, av ulike årsaker, ikke har anledning til å delta i det daglige foreningslivet.

Jeg har gjennom årene i forbundet hatt gleden av å besøke mange av foreningene på deres hjemmebane. Det har vært både lærerikt og ikke minst hyggelig å treffe medlemmene ute i landet. Jeg ønsker alle lokalforeningene lykke til videre i sitt arbeid til beste for våre gamle kolleger.

Tilslutt vil jeg takke alle i landsstyret jeg har hatt gleden av å jobbe sammen med gjennom de fire årene jeg har fungert som leder.

Takk for meg og god sommer alle sammen!

*Med vennlig hilsen
Dagfinn Skarbøvik*

Telepensjonister på langtur til Istanbul

Tekst og foto: Per-Johan B. Bogerud

Sjelden har så mange telepensjonister fra Sentrale enheter reist så langt og tilegnet seg så mye kunnskap som da en reise-glad gruppe på 33 deltakere invaderte metropolen Istanbul 28.04.-02.05. d.å. Reise og opphold forløp i henhold til programmet. Turopplevelsene stod i kø!

"Dit pepperen gror"!

Tre og en halv times flytur fra Gardermoen til Istanbul gikk raskt unna, med "luftig" servering som et velkomment tidsfordriv. Like godt først som sist vil vi fremheve vår profesjonelle reiseleder, Monika Engvik, fra reiseoperatøren Peer Gynt Tours AS. Takket være hennes påpasselighet, ble programmet gjennomført til punkt og prikke. Ingen deltakere "falt av lasset" underveis, på tross av utstrakte vandringer i en ukjent og myldrende bygeografi.

Første kveld samlet deltakerne seg til en fellesmiddag, i et vellykket forsøk på å bli smeltet sammen. Mindre vellykket var rapportørens glupske inntak av de kulinariske godbitene på tallerkenen. Lite ante han at en "grønn grønnsak" med utseende som en sukkerertbelg, var armert med Tyrkias desidert kraftigste krydder! Nødnumrene 110 (brann) og 130 (ambulanse) var nær ved å bli anropt. Slukningsforsøk med vann, vin og øl var fåfengt. Slike remedier hjelper ikke for åndenød. Da denne episoden ryktes mann og kvinne imellom, kom det for en dag at det fantes flere lidelsesfeller,

dog ikke med samme grad av innvortes pepperforbrenning! Umid-delbart etter denne miseren, foreslo humørfylte Torgny Trondrud at vi skulle synge geburtsdagssangen for Anne Jørgensen, som denne dagen fylte 77 år. To dager senere var det ledsager Olav Hæreids tur til å bli feiret med sine 79 år!

Miks av bykultur og byhistorie

En engasjert, lokal kvinnelig guide, Zeynep Alsancak, førte telepen-sjonistene på et perfekt engelsk, gjennom severdigheter rundt om i verdensbyen. Hippodromen, et stadion som i sin tid lå i bysantinske Konstantinopel, utgjør nå en avlang offentlig park. Her kneiser 1/3 av en "amputert" egyptisk obelisk, brakt på plass under særdeles tunge løft av råsterke menn. Heisekraner var det heller lite av på 200-tallet e.Kr., så her var det muskelkraft som gjaldt! Den egyptiske obelisk som ble laget rundt 1500 f. Kr., har et sirlig relieff hugget inn i sokkelen. Datidens steinhoggere var sannelig litt av noen "handymen"!

Den blå moské, som er en av verdens mest berømte religiøse bygninger, gjorde et uutslettelig inntrykk. Byggekulturen i Istanbul gir alltid inntrykk av perfekt arkitektur. Badet i flombelysning er den Den blå moské et magisk skue. Vegger og tak er heldekket med blå mosaikk; derav navnet på moskéen. Byggverket ble oppført i tiden 1609-1616.

The Grand Bazaar med sine 4000 små butikker på et enormt ute-område, kan ta både pust og en stor porsjon lire fra de besøkende! Vareutvalget var endeløst og i mange tilfeller tyter varene ut av butikkene, i et dårlig skjult forsøk på å kapre kunder! Påtrengende selgere anbefalte tyrkisk pepper i lange baner, men nei-takk som byr! The Grand Bazaar fremstår som en by i byen og fylles daglig til stor trengsel av kjøpelystne.

Til sjøs mellom Asia og Europa

Så var det tid for et spennende cruise langs Bosporosstredet, der de to kontinentene Europa og Asia møtes - nå i fred og fordrage-lighet, men med mange synlige krigsminner fra en forgangen tid. Vår engelsktalende guide brukte sine pedagogiske nådegaver og førte deltakerne inn i blodige stridigheter, som hadde rasert deler av byens bygningsmasse og derved ført til store endringer i byens arkitektur og styringssett. Fra båtens soldekk kunne vi iakttå en "to-sidig" befestning, Rumeli Hisari, hvis rester står som en solid bekref-telse på at kuler og krutt og kanoner fantes i rikelige mengder også på 1100-tallet.

Verdens niende lengste hengebro

Med betryggende takhøyde på 64 m passerte cruisebåten under hengebroen over Bosporos mellom Ortaköy og Beylerbeyi. Broen er den første som ble bygd over sundet som deler Istanbul. Den kalles også Atatürk-broen (etter landets grunnlegger av det mod-erne Tyrkia). Den stod klar til bruk 29. oktober 1973 - på 50-års dagen for innføringen av den tyrkiske republikk. Broen over Bos-poros er 1 074 m lang. De mer storslagne residensene langs Bospo-ros' bredder har inngang fra sjøsiden. De stammer fra den tiden da trekaiker, båter som ble drevet frem av sterke roere, var en populær form for transport langs sundet for byens mer velstående innbyggere. Og velstående må man selvsagt ha vært: En gedigen

En egyptisk obelisk er et yndet fotomotiv

villa som vår guide pekte ut, skal ha kostet 200 millioner dollar! Avstanden til en fattigmannsbolig er ubegripelig stor! Prisenivået for mer "alminnelige" husvær begynte i sin tid på 90 mill. dollar.

Politioppbud og pansrete kjøretøy

Tyrkernes feiring av 1. mai er ingen spøk. Denne dagen opprant med politioppbud nær steder der opptøyer ville kunne oppstå. Best bevoktet var knutepunktet Taksim, hvor fjorårets 1.-mai feiring endte med uventede politiske bruduljer. Slike "innslag" ville politiet ikke ta sjansen på en repetisjon av. Større og mindre polititropper var utpostert på alle strategiske steder i Istanbul; enkelte av disse var blitt avstengt for gjennomkjørsel. Allikevel kastet bråkmakere stein o. a. mot politiet i enkelte utkantstrøk. Vår bussjåfør kjørte en hel time i ring for å finne et smutthull inn mot hotellet vårt. Forsøket endte med at deltakerne måtte forlate bussen og trave i en halvtime tilbake til hotellet. Skeptiske politimenn lurte nok på hva slags luntende turister dette var! Telepensjonistens reporter fikk tilsnakk av en militær geværmann som nektet ham å fotografere. Forklaringen var at vi passerte hovedporten til en militærforelegning. Telepensjonistene var en av dagene også på besøk i French Street, der fransk kultur og restaurantliv florerer. Vi passerte en søtsakebutikk som har holdt stand siden 1774! Og strøkets mest populære spisested, Ciceh Pasaji, har vært i helkontinuerlig drift de siste 75 årene. Så her lå det tunge tradisjoner på rad og rekke. Vi ble unt en pust i bakken på et spisested som serverte ost og kjeks og selvfølgelig fransk vin attåt! Etter 1. verdenskrig ble all aktivitet lagt ned i dette strøket, og mindre bemidlede og fattige slo til som okkupanter, først og fremst for å skaffe seg brukbare husvære. Etter mange års forløp, kom en arkitekt på banen: Hans drøm var å restaurere French Street. Sakte, men sikkert har området gjenoppstått i sin franske drakt. Nå er det særlig studenter som råder grunnen. Hvordan det går med deres studier i dette miljøet, hørte vi intet om. Men vin i seg selv kan jo være verdt et studium med tilhørende smaksprøver!

"Poul sine høner"...

Avslutningsmiddag var siste post på programmet: Fire retters middag, tilsatt tyrkisk folklore og magedans på Kervansaray Restaurant i byens sentrum. Deltakerne (de mannlige!) fikk problemer med å nyte maten da den ene magedanseren etter den andre inntok podiet, i et forrykende tempo. Størst lykke gjorde Azena, Tyrkias mest berømte magedanser. Tyrkiske folkloredansere stod heller ikke tilbake for en imponerende oppvisning. En popsanger fremførte et potpurri i særklasse. Han "la inn" individuelle sanger på de mange gjestenes eget språk. Sangeren var ikke snauere enn at han på brukbart norsk trådte til med 1. vers i "Poul sine høner". Grammatikken hans var heller så som så

Utvidet horisont

Så sitter vi da her, med utvidet horisont, etter omkring 96 timers hektisk turistliv i metropolen Istanbul. Blant annet disse inn-

Klar for avreise

trykkene sitter vi igjen med: At vi ikke er alene her i denne verdenen, men må konkurrere om plass sammen med byens utrolige 15 000 000 innbyggere. At alle disse millionene trenger føde, i snitt tre ganger daglig. At boligstandarden i høyeste grad er variabel med tiltrengt rehabilitering. At landbefolkningen strever med å få endene til å møtes. At landets innbyggere lever under frykt for nye jordskjelv. Slik kunne vi ramse opp område etter område, inn-til vi med tilfredshet ville kunne slå fast at vi, tross alt, lever i beste velgående i Norge! Derfor synes vi det er grunn til å avslutte rapporten med denne deisen:

Reisende telepensjonister er glade og fornøyde turister!

P.S. - En del data er hentet fra Gyldendals 1. utgave av reisehåndboken ISTANBUL 2007 og notater gjort under reiselederens og guidens grundige orienteringer. D.S.

En pust i bakken

Under båtturen var det flere som ville lese sjøkartet

På handletur blant 4000 butikker i Basarkvartalet

Blomsterprakt i parken ved Den blå moske

Det gode liv i Syden

Tekst og foto: Viggo Bj. Kristiansen

"Hadde det ikke vært for den kalde og mørke vinteren, hadde Norge vært det beste landet å bo i." Dette er et utsagn som ofte høres blant de som tilbringer vintermånedene i Syden. Mange velger å tilbringe sitt vinteropphold på forskjellige steder, mens andre har funnet sitt faste sted som de kommer tilbake til år etter år. Slik er det også med Gunvor og Hans Røen. De har tydeligvis funnet sitt "Sydens paradis". I elleve år har de tilbrakt vintermånedene på Kypros. I tre og en halv måned hver vinter, fra nyttår til påske, bor de fast på Callisto hotell i Agia Napa.

Mens vi som holder oss hjemme i Norge om vinteren, sliter med kulde, snø og snømåking, kan de nyte et helt annet klima på sydligere breddegarder. De er ikke alene om å ha valgt denne "livsstilen". Både Spania, Kypros og Kanariøyene er attraktive områder for mange tusen nordmenn som søker et bedre vinterklima. Gunvor og Hans bor til vanlig i Norheimsund. Der har de bodd siden 1955. Gunvor har jobbet i Telegrafverket/Televerket/Telenor i til sammen 27 år. Hun begynte på rikstelefonen og ble pensjonert fra opplysningen. Hans har jobbet hele sitt yrkesaktive liv i privat virksomhet. Begge ble pensjonert samtidig da de fylte 63 år og trives svært godt som pensjonister. Begge har funnet sin måte å gi pensjonisttilværelsen innhold. Etter 3-4 måneder på Kypros, drar de hjem til Norheimsund. Så snart de har funnet seg til rette igjen hjemme, drar de på hytta og tilbringer sommeren der.

Deretter blir det 3-4 måneder hjemme før de igjen setter kursen sørover til nytt opphold i Agia Napa.

Det er ikke vanskelig å få tiden til å gå under oppholdet på Kypros, sier begge. Hans er med i det norske sangkoret og begge spiller shuffle som er en populær aktivitet. Her konkurreres det individuelt og til tider arrangeres det landskamper mellom Norge og Sverige. Stemningen var stor i den norske leiren mens vi var på besøk der nede og opplevde at landskampen ble vunnet av Norge. Ellers er det stadig aktiviteter å velge mellom, sosiale samvær, utflukter, konserter og arrangementer i den norske kirken. Vi besøkte kirken en kveld, og jeg vil tro at mange prester i Norge ville misunne sin kollega der nede hvis de hadde sett det store frammøtet. Kirken var fylt til siste sitteplass. Samtidig ga det norske koret en uforglemmelig opptreden i form av kjente sanger. Koret er populært blandt øvrige ferierende og fastboende i Agia Napa. De opptre med sitt repertoar både i kirker, på restauranter og andre samlingssteder.

Skulle noe negativt sies om oppholdet, er det savnet av familien hjemme, og ikke minst barnebarna og oldebarna, sier de begge to. De har to barn, fem barnebarn og fem oldebarn hjemme i Norge. Men av og til kommer noen av familien på besøk til Agia Napa mens Gunvor og Hans oppholder seg der. Da får oppholdet en ekstra berikelse.

Gunvor og Hans Røen.
(Den røde lua er kjennetegnet til det norske sangkoret)

Midnattssol

*Verden blir et syn i rosa,
i et skinn fra himmelens gull.
Livet blir en purpurprosa
ved et syn så underfull.*

*Speilblankt hav som reflekterer
skinnet fra den edle skatt.
Hav og himmel komponerer
sammen drømmers drømmenatt.*

*Opp av hav mot solens glans
tegner fjell sin silhuett.
Fløyelsskyer byr til dans
- midnattssol til piruett.*

Wildensky

Takk til Bjørn !

På årsmøtet i Telepensjonistforeningen Gjøvik 17. februar i år, gikk vår mangeårige leder Bjørn Kjensberg av. Det hadde for en gangs skyld blitt for mange oppgaver å håndtere, selv for en ildsjel. Som styreleder for et borettslag med ca 60 boenheter måtte vi i styret gi avkall på Bjørn – trodde vi da – men nei da, Bjørn gikk fra samme tidspunkt over som styremedlem og fortsetter som vår fremragende dataredaktør til glede for mange telepensjonister som leser vår hjemmeside.

I og med at Bjørn har et utall av venner og kjente i det "gamle" Televerket, fant vi det på sin plass å hedre vår tidligere leder med spalteplass i Telepensjonisten.

Med sine snart 78 år er han framdeles en meget aktiv og engasjert kollega. Bjørn startet sin karriere i Telegrafverket høsten 1948 med telegrafkurs i Oslo og ble etter endt kurs sendt til Lillehammer. Det passet vel bra i og med at han var oppvokst på Brandbu. Selv påstår han at han aldri lærte å takserer lx-telegrammer og måtte derfor

ofte sjøl legge med 50-ører når kassa skulle gjøres opp – som noen vil huske skulle ikke lx tas med når vi telte ord, men påplusses med 50 øre.

Etter fast stilling på Fagernes noen år, ble det høyere kurs i årene 1954 til 1956. Bjørn minnes med et smil overingeniør Holm som bedyret viktigheten av takstativer i Oslo by som aktuelle løsninger – blank tråd skulle det være fra tak til tak ! Ja, man kan trygt si at utviklingen har gjort seg gjeldende også på dette området.

Så gikk turen igjen til Lillehammer, nå som gift mann og tittel transmisjonstekniker (teleingeniør). Men eventyreren ville oppleve mer og flyttet etter et par år til Førde Sunnfjord. Ledig stilling fristet på Røros og i 1961 kom flyttelasset til Bergstaden hvor han ble til 1967.

Den hvite by ved Mjøsa lyste stillingen driftsassistent ledig og Bjørn var klar – turen gikk til Gjøvik. Her var han med i etableringen av Gjøvik teleområde og ble her linjeteknisk sjef i 1972. Noen travle år for enhver – med omorganisering og kontinuerlige endringer fikk ledergruppa i teleområdene virkelig vise hva de dugde til. Bjørn avsluttet sin karriere i Televerket som telesjef på Gjøvik. I 1994 gikk Bjørn i likhet med mange an-

dre over på AFP (Avtalefestet pensjon). En lang karriere i Televerket var slutt, men ikke arbeidslysten!

Ifølge Bjørn har nok idretten gitt ham vel så mye som hans yrkesaktive hverdag. På Gjøvik våknet interessen for det lokale bedriftsidrettslaget og Tele-Glimt fikk i mange år nyte godt av hans engasjement. Det var også starten på hans administrative idrettskarriere i Oppland Idrettskrets som han ledet i årene 1988 til 1994. Som kjent var Lillehammer vertsby for De Olympiske Leker i februardagene 1994. Her var Bjørn et selvskrevet medlem i Organisasjonskomiteen (LOOK) som jobbet fram hele arrangementet til glede for Norge og verden for øvrig.

Så skulle man tro at "den gamle mannen" som han selv sier er sliten og passe gubbesur – nei da, Bjørn er fortsatt ung til sinns og særdeles oppegående – og ikke minst – finner Bjørn det interessant så er smilet og energien på plass! Telepensjonistforeningen på Gjøvik bygger videre på det vennskapet Bjørn befestet hos telefolket i sine år som leder fra 2003 til 2009.

Anni Milward
Leder Gjøvik Telepensjonistforening,

Hva er en pensjonist?

I barnehagen: Siv-Anne Borgos

Barn i Bråten barnehage på Nordstrand i Oslo svarer på spørsmålet.

Anders 6 år

Det er en gammel mann. Jeg kjenner en, han har grått hår og stokk. Oldemoren min er også en sånn. Hun heter Vesla og har krøllete grått hår. De kan av og til sitte i en gammel stol og spiser snus. Hvis jeg var pensjonist ville jeg lært meg å danse. Jeg tror det er lurt å kunne danse hvis man vil være en bra pensjonist.

Benjamin 5 1/2 år

Pappa' n min er iallfall ikke pensjonist, for han går på jobben. Jeg har møtt en pensjonist en gang og han sang for seg selv. Jeg tror ikke alle pensjonister må ha grått hår som Anders sier, for det er noen som ikke har hår. De er skallet. Hvis jeg var pensjonist ville jeg kjøpt meg alle leker i hele verden, for da kunne jeg bestemme selv.

Bea 5 år

Jeg tror at en "ansjonist" er en mann eller dame som er så gammel at de kan dra til byen akkurat når de vil. De kan spise så mye kake som de har lyst på. Det er ingen som bestemmer over dem heller. Eller jo forresten, Kongen bestemmer over "ansjonistene", for han bestemmer over alle i hele Norge.

Mathias 6 år

Jeg vet ikke helt sikkert hva en pensjonist er, men jeg tror jeg så en i går. En gang vi var på tur med barnehagen tok vi trikken. På den trikken var det noen som var pensjonister, men jeg vet ikke helt sikkert. Man må i hvert fall være mamma for å bli pensjonist. Noen pensjonister er kanskje så gammel som 30 år. Det kan hende at jeg blir pensjonist, men først må jeg begynne på skolen.

Philip 5 1/2 år

Jeg tror at en pensjonist er en som jobber. Kanskje han er rørlegger eller noe. Man må iallfall være "gamlere" enn en ungdom for å være pensjonist. Det er ikke sikkert at alle vil være pensjonist. Da kan de være noe annet. Jeg vil være pensjonist, for da kan jeg bestemme masse selv, og da ville jeg kjøpt meg en valp. Jeg lurer på om hunder kan bli pensjonister? Det finnes jo voksne hunder, så da kan det jo finnes pensjonisthunder også.

SOFUSTANKER

"Hedgefond" er et fyord i det Sofuske hjem. Sparebanken lokket pengeeiere med produktet Hedgefondet "Allegro Balansert Trippel". Vakkert navn og uforståelig innhold med gyllne løfter om avkastning på minst 20 % årlig. Det var agn for enfoldige pensjonister, og Sofusen satt på limpinnen. Heldigvis hadde limet ennå ikke tørket, da fruene gjorde anskrik og satte ned foten. Det angret vi lite på i ettertid, da finanskrisen avslørte bankens opplegg som et luftslott.

Så nå bruker jeg ikke ei krone av sparekapitalen uten godkjenning fra familiens sjefsøkonom.

At en egenrådige investering i ACTA for noen år siden med hell hadde gitt en brukbar gevinst, var ingen retningsviser for nye spekulasjoner. -Akte deg for ACTA, sa fruene strengt.

Noen blir rikere, men langt flere fattigere. Selv om du var heldig den gangen, Sofusen min, så tro ikke på lettjøpt pengelykke.

Telenor rapporterte 3200 millioner i overskudd for 1. kvartal 2009. Det var riktignok før skatt. Så da passet det fint for noen å legge ned Opplysningen 1881 i Sortland i samme slengen, - av økonomiske grunner. Baksaasen forvalter gullhøna. Finanskrise eller ikke, folk må telekommunisere. Det har Sofusen forlengst forstått. Også at om du ikke vil bruke Efaktura, så krever noret deg for 35 kroner i fakturagebyr når regninga kommer. Hvem trenger å spare, kundene eller telenoret?

Griseinfluensaen ble til en folkelig svinepest. Media hadde griseflaks med saken og gasset seg som potente råner verden over med sin krisemaksimering, eller snarere grisemaksimering. Virusene var ikke så farlig likevel, og mediarusene døde i all stillhet. Nå er det bare å vente på neste virusvariant og pandemirussel som kan skremme opp verden. Vi som febersvettet oss gjennom Asiasyken og Hong Kong viruset i yngre dager, vi var syke vi. Så kom ikke her og skremme oss med griseprat.

Kjell Inge Røkke turet frem. Verken Næringsminister Sylvia Brustad eller Regjeringa greide å rokke Røkke i forsøket på å rykke unna noe av grunnlaget for hans Akerimperium, etter at Staten følte seg lur. Røkke rikket ikke en tomme, og fikk det som han ville. Det er slik det er for rikinger og røkkinger. Røkke startet karrieren som fisker. Alle vet at det er vanskelig å få tak på en sleip ål.

Reiseoperatørens luftige løfter om sommer sol og badevær i mars, lokket oss på ny til å korte ned vinteren på Gran Canarias solstrender. Etter hvert kom oppholdet til å minne oss om løftene i det nevnte Hedgefondet. For å holde humøret oppe hos fruene, slo jeg til med poetiske ord ved morgenkjøkkenbordet. Forsøk på et muntert morgenrim til morgengretten viv, før kaffen og egget var kommet på frokostbordet, slo ikke an. "God morgen min deilige sommerfugl, nå er det bare åtte måneder igjen til jul", kvitret jeg. Ingen glede å spore. Egget ble hodekappet på symbolsk vis med en hissige kniv en hustrig morgen. Det var i begynnelsen av mars, og CNN messet finanskrise og elendighet dagen lang. Men den virkelige krisa var solkrise og kolde vinder. Bare en dag over 20-tallet i skyggen, greide Celsius.

Det ble bare en fullbrakt stranddag i løpet av 14 dager. Ellers gikk det i frostrier, ulltepper og temperaturhunger.

Utepils i rødmeende kveldsstunder var uaktuelt, isen smeltet knapt i longdrinken. Det var klimakrise det, for en varmehungrig Sofuskall. Fruen lå tett for å holde varmen. Det kunne blitt til noe, men hun sovnet alltid før jeg fikk snudd meg, og bød en kald skulder. Slik var det ikke i gamle dager, men på gamle dager er det slik. Å sove er halve livet.

Den norske folkesjela fikk tilbake "Veslefrikk med fela" under Melodi Grand Prix i Moskva. Det var et ekte norsk folkeeventyr. Alexander Den store Rybak gjorde rett da han bytta bort kua og fikk fela igjen, kommenterte jeg da poengene rauset inn for Norge. -Hvilken ku?, undret fruene. -Synnøve Svabø, forkynte jeg ironisk. -Hun høstet ikke mange poeng etter sin kommentatorjobb. Min hulde viv nikket for en gangs skyld samtykkende. Sannsynligvis fordi hun i et tidligere Svabøstunt i TV hadde sett dama provosere selveste statsministeren til å ta seg på puppene. Sjalousien sitter dypt i damesjela.

-Du skulle ha lært deg å spille fele, min god Sofus, så kunne du også blitt berømt for dine Fairytails. Kanskje hadde du også blitt hugget i stein og fått din statue, slik som Arve Tellefsen oppe i Trondheim fikk. Tilsvaret mitt lå allerede på tunga: -Du, min kjære, spiller jo alltid 1. fiolin her i heimen. Så da er jo jeg en naturlig 2. fiolin. I stedet for statue kan du henge meg opp som et stort bilde på ytterdøra. Tanken var godt tenkt, men motet sviktet. Fred i heime er dog det beste, så jeg tidde i stillhet.

Våren er forunderlig. Livet går videre, det blir grønt og naturen fødes på ny. Vårsola varmer, løvet spretter. Sofusgikta gir seg. Ryggen ranker seg av seg sjøl. Blikket søker med velbehag spirende bjørkelegger og veldreide damelegger som springer ut av ullbukser som blir til knekorte sommerkjoler. Jeg ser, og alt synes såre vel. Inntil fruens skarpe blikk råker meg med sitt: -Våryr nå igjen? Da er det 'back to normal', og balansen mellom tanker, ord og gjerning er gjenopprettet.

Ta vare på hverandre og nyt livet og sommerdagene som kommer.

Sofus

Fra teknikk til turisme

Tekst: Viggo Bj. Kristiansen

Foto: Ole Bernt Føyshaug

Isfjord radio har i 70 år vært et knutepunkt for telekommunikasjonene på Svalbard. Stasjonen ble satt i drift i 1933 og har fram til 2004 spilt en viktig rolle både for de som bor på Svalbard og for de som ferdes i området rundt øygruppa. I den perioden stasjonen var kystradiostasjon var den til stor hjelp for sjøfarende. En periode var den et kommunikasjonspunkt for lufttrafikken. I mange år var stasjonen også en meteorologisk observasjonspost. Men størst betydning har nok stedet hatt i den perioden det var jordstasjon for satellittrafikk til/fra Svalbard.

Til tross for at Isfjord radio har vært et sted hvor den teknologiske utviklingen har stått i sentrum for utviklingen, var det paradoksalt nok teknologien som gjorde stasjonen nærmest overflødig. Da det i 2003 ble lagt fiberkabel fra Svalbard til fastlandet, ble satellittkommunikasjonen satt ut av drift og Isfjord radio mistet sin betydning. Hva skulle nå skje med det omfattende anlegget som var etablert på stedet som på kartet heter Kapp Linné?

Resultatet ble at Store Norske Spitsbergen Kullkompani (SNSK) kjøpte stedet i 2005. SNSK var interessert i at noen ville drive stedet som en turistdestinasjon. Etter at flere virksomheter hadde vist sin interesse for dette, ble det Basecamp Spitsbergen AS som fikk kontrakt med SNSK.

Basecamp Spitsbergen, som også har virksomhet i Longyearbyen, vil gjøre Isfjord radio til et helårs landbasert arktisk reisemål. De er nå inne i sitt andre driftsår og har satset mye på å utvikle stedet attrak-

tivt for tilreisende, samtidig som de ønsker å beholde stedets "sjel og miljø". "Målet er å skape spesielle opphold med internasjonal standard for besøkende på Svalbard, som det tidligere ikke har vært tilgang til. Som landbasert base på Svalbard er den gamle radiostasjonen en enestående mulighet til å åpne et vindu og en stemme fra Arktis, med Basecamp Isfjord radio som arena", sier ildsjelen, entusiasten og prosjektleder for dette arbeidet, *Brita Knutsen Dahl*. Basecamp Spitsbergen har valgt å beholde navnet Isfjord radio.

Isfjord radios fasiliteter

For å nå Isfjord radio er den en flott 2-3 timers snøscootertur fra Longyearbyen, gjerne via den russiske gruvebyen Barentsburg. Nordenskiöldkysten med storhavet og Grønland er da "nærmeste" nabo.

For å nå stedet på sommertid venter en flott båttur fra Longyearbyen langs kysten. Sjøreisen gir nærkontakt til en rekke kulturminner og spesiell natur – biotoper inkludert mektige fuglefjell og forlatte boplasser.

Isfjord radio består av en hovedbygning med nærliggende bygninger. Flere av bygningene inkl. hovedbygningen er omgjort til hotell med standard i henhold til moderne komfort. 23 historiske rom med til sammen 47 senger fordelt på romfløyer som tidligere huset stasjonens besetning. Det er laget særpregede dobbeltrom

Brita Knutsen Dahl ønsker deg velkommen til Isfjord radio

i tillegg til tre lekre Isfjord-suiter. Fra fellesarealene kan gjestene oppleve storslått utsikt.

Stedet har tidsriktig møterom, spisesal med moderne kjøkken som holder internasjonal standard. Hvis været ikke gir muligheter for uteliv, finnes det et bibliotek. Under det gamle isbjørnskinnet kan man fordype seg i ishavshistorier og annen litteratur. Ishavsfarger, historiske innslag fra radiotiden, kunst og drivved er integrert i både inne- og utemiljøet på stasjonen.

Det er trådløst bredbånd på stedet. Men mobiltelefonen kan man ta fri fra, stedet har foreløpig ikke dekning. Sommer eller vinter, Isfjord radio vil uansett gjøre noe med gjestene, man reiser ikke uberørt fra denne utposten! Isfjord radio grenser til et naturreservat og her kan man blant annet oppleve ærfuglene som hekker like inntil husveggene.

Hvem er gjestene og hva er markedet?

Brita Knutsen Dahl sier dette:

Isfjord radio er en mulig opplæringsarena både for mer etablerte institusjoner, men også for spesialkurs innen arktiske tema, ansvarlig reiseliv og guide opplæring både til lands og til vanns o.a. Sommersesongen på Svalbard vil få et alternativ til cruise med landbaserte Isfjord radio. Gjennom vintersesongen kan vi bidra med lengre opphold på øygruppen også i mørketiden.

Våre kundegrupper er

- Internasjonale turoperatører som vil markedsføre og selge opplevelsespakker til Arktis, uberørt natur og spesielt dyreliv.
- Nasjonale og internasjonale delegasjoner som reiser for å få økt kunnskap og forståelse for natur og klima i nordområdene.
- Forskningsreiser
- Internasjonalt næringsliv som reiser med kunder, samarbeidspartnere, ansatte og ledelse.
- Internasjonale og nasjonale møter som omhandler ressurs- og klimaspørsmål.
- Polarinteresserte fra hele Europa og en del fra verden for øvrig.
- Alle som er glad i fantastisk natur og alle som ønsker å oppleve utestasjonen Isfjord radio.

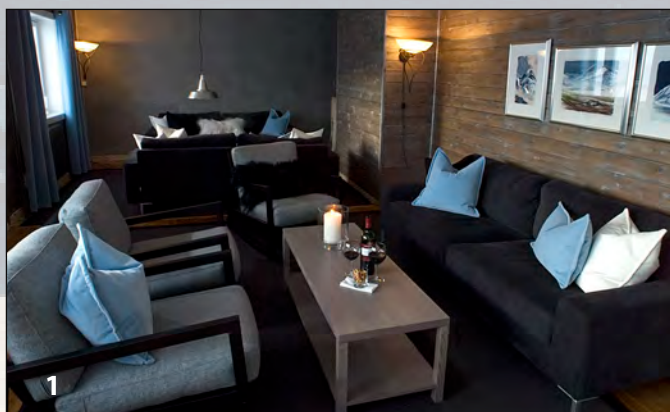
Basecamp Spitsbergen har gjennom sitt store engasjement og solide samarbeidsånd, gjort Isfjord radio til et unikt reisemål – det eneste av sitt slag i verden.

Isfjord radio er et godt "show case" både innefor privatmarkedet, næringsliv og offentlig forvaltning.

1. Fra dagligstua.

2. Isfjord radio med Griegfjellet i bakgrunnen.

3. Utsikt fra dagligstua

Blir det kystradiomuseum i Bergen?

Tekst: Einar Holm

Det er med glede vi tilskriver bladet; både med nytt fra norsk kortbølgetjeneste' s fødested Rundemanen, og med nytt om ekspedisjonsbygget på Helleneset, Hellebakken 30.

Etter flere års samarbeid mellom Norsk Telemuseum og Nors Kyst-radio museum (NORKRAM), ble den gamle sendestasjonen og verkstedet fra 1912 – ca 568m over byfjorden – tilbakeført fra Forsvaret til NTm medio 2008.

En overgangssum på 1,5 mill. fulgte med til utbedring, pga. manglende vedlikehold gjennom 18 år. Samt at Bergen Byantikvar bevilget penger til vinduer, som foreløpig er lagret nede i byen.

Arbeide med **taket** ble så satt i gang ultimo september 2008 og sto ferdig godt ut i desember. Våren 2009 skal det, ifølge dir. Eli Hall ved NTm, settes i gang med **kledning og vinduer** på denne; landets første Kystradiostasjon som ble bygget av Telegrafverket, i den hensikt å oppnå kontakt mellom land og skip og visa versa.

NORKRAM er, etter et intenst samarbeid i 3 år, meget glade for at de to bygningene som er igjen av anlegget på Rundemanen, nå blir satt i utvendig stand. Samtidig konstaterer vi, ifølge antikvar David Brand fra NTm, at det av overgangssummen, gikk en stor del til taket, og at det resterende, og mer til, vil gå med til kledningen.

Vårt håp er nå, at NTm, som har hatt Rundemanen på sin Verneplan i 12 år – også har budsjettert med hva det vil kreve av midler, for i hvert fall, å få Stasjonsbygningen til å fungere teknisk. Det er viktig at dette nå, ikke blir et så – "langt lerret å bleke" – at de som har kunnskapen og ekspertisen om Kystradiotjenesten – rett og slett dør ut..! Telenor konsernet kan ikke i www.kulturminneaaaret2009.no la dette stå på midler. Nå har man mulighet, en gang for alle, å markere starten på Norsk Kystradiotjeneste

Vi er realistiske og har derfor i lengre tid innsett at et åpent "museum" for publikum, kan Stasjonsbygningen og verkstedet oppe på Rundemanen neppe bli. ...

Derimot kan anlegget selvfølgelig brukes i samarbeid med samlingene til NORKRAM i Hellebakke 30. Ved spesielle markeringer, nasjonale og internasjonale jubileer etc. Dette vil på en utmerket måte tilkjenne aksen Rundemanen – Helleneset, som utgjorde Bergen Radio i mer enn 56 år!

All shipping som passerte i skjærgården, inn og ut Byfjorden, fra etter siste verdenskrig og fram til ultimo 2002 – da stasjonen flyttet på Kokstad, hadde øyekontakt med bygningen på Helleneset. Dette medvirket til at bevisstheten om "Bergen Radio på Helleneset" – gikk inn hos en hel generasjon.

Vedrørende Hellebakken 30, hvor NORKRAM mener at samlingene for et framtidig Norsk kystradio museum bør ligge, så har vi fra 2008, fått politisk "drahjelp" fra politikere i Bergen Kommune.

I bystyremøte, den 8. desember rettet Anders Skoglund (V) ett spørsmål vedr. kommunens planer for Hellebakken 30, der Bergen Radio ønsker å etablere Norsk Kystradiomuseum. Ruth Grung (Ap) og Sara Henriksen (V) formet så et skriftlig spørsmål:

"Hvilke planer har Byrådet for Hellebakken 30? Hvilke initiativ vil Bergen kommune ta for å få etablert Norsk Kystradiomuseum på Helleneset – i Bergen Radio sine gamle lokaler?"

Den 15.1.09. kom det skriftlig svar fra Byråd Lisbeth Iversen (Krf.) for miljø og by utvikling. "Dette peker på at byrådsavdeling for kultur, næring og idrett i lengre tid har støttet NORKRAM i deres prosjekter vedr. formidling. En stedbunden formidling vil tas i forbindelse med en ny Arkiv, bibliotek og museums plan (ABM melding) for Bergen kommune. By antikvaren vurderte vern etter plan og bygningsloven § 25,6 allerede medio 2005 i eget brev til NORKRAM.

Helleneset

Rundemanen

Den antikvariske verdien er klart forsterket etter at NORKRAM/Bergen Radio ønsker å etablere en historisk drift i bygget. Dersom slik drift blir aktuell i Hellebakken 30, vil det være aktuelt å arbeide for at bygget blir en del av et større område, regulert til spesialområde vern." Lisbeth Iversen, Byråd for klima, miljø og by utvikling.

Den 15. februar mottok vi så følgende e-post fra Bergen kommune:

"Vi fikk tilbakemelding om at Byrådet vil komme med en sak til høsten, der Hellebakken vil bli omtalt." – Mvh Ruth Grung. Leder, Komité for miljø og by utvikling.

Slik står saken pr. 10.5.2009 – det er "von i hengende snøre"...

Når nu, som nevnt tidligere, PTT har åpnet opp for å tillate telegrafisendinger i frekvensområdet omkring 500kHz, ønsker vi å markere det. En samsending mellom Rogaland Radio, NORKRAM, andre museale stasjoner og norske og utenlandske radioamatører. Vi ønsker også å markere 100-års jubileet til Bergen Radio i 2012 med sendinger. For dette trenger vi adgang til Hellebakken 30.

Vi har nylig sendt en anmodning til Telenor Eiendom Holding om adgang. Vi ser det som naturlig at Norsk Telemuseum og NORKRAM innleder et samarbeide om dette. Vi håper på et positivt svar på vår anmodning om å få bruke lokalene i vår gamle arbeidsplass.

Samtidig ønsker vi et nært samarbeid med de mange pensjonister som jobbet innenfor Kystradiotjenesten og nærliggende fagområder i Telenor.

Se vår Webside på nettet og kontakt oss: www.norkram.no (den er under oppbygging).

Vi trenger all påvirkning, hjelp og idé'er vi kan få!

Trøndervår

Plutselig praktfull er du her:
 Maiduft- musører - bare knær:
 Laming - leirfivel - maiblom
 Fotball - fluer - såpeskum
 Syklende syvåring - russelue
 Bråtebrann - båtpuss - mauttue
 Lufte vinterklær - tone sitt hår
 Få en annen kjær- Det er vår!!
 Tilgivelse
 Et solstreif for din sjel
 Tilgivelse
 er det beste i deg - din beste del
 Ord visket i et øre
 kan til lindring føre
 Se deg omkring
 i det nære vil det alltid være
 rom for tilgivelse.

Mary Solvik, Namsos

Telegrafetaten i Lødingen

Tekst: Kyre Bjugn

24. mars 1844 ble verdens første telegram ekspedert mellom Baltimore og Washington. Teksten var slik: "What hath God wrought?" President Kennedy i USA benyttet bl.a. de samme ordene da det første satellittsambandet mellom den nye og den gamle verden ble innviet over 100 år senere: "Hva har Gud bevirket?" Og som det vil være kjent, ble den første telegrafforbindelse i Norge åpnet i 1855 mellom Christiania og Drammen.

For fiskerienes skyld bevilget Stortinget i 1860 penger til en lokal telegraflinje i Lofoten fra Brettesnes i øst til Sørvågen i vest. Ni stasjoner ble åpnet, slik at "den fiskende Almue" til en hver tid kunne få rede på hvordan fisket slo til på de forskjellige stedene. Lofotlinjen som var 170 km lang, ble bygd på rekordtid fra april til oktober 1861, virkelig en prestasjon. I 1868 var telegraflinjen sørfra bygd fram til Kjeøy i Lødingen kommune, noe vest for Lødingen kirkested. Og 16. september 1868 ble Kjeøy telegrafstasjon åpnet i lokaler hos væreier Roness. Lofotlinjen ble tilknyttet Kjeøy, og herfra ble det bygd telegraflinjer til Vesterålen, Troms og Finnmark. Tromsø telegrafstasjon ble åpnet i 1869 og Vardø i november 1870. I løpet av 15 år var nesten hele Norge samlet til ett "telegrafrike".

I 1869 ble Tromsø (senere Troms) telegrafinspektorat opprettet med Johannes Bødtker Lie som telegrafinspektør. I 1873 døde væreier Roness og Kjeøy ble solgt på auksjon. En konflikt med den nye eieren om husleiens størrelse førte til at faren for nedleggelse av Kjeøy som opptakelses- og formidlingsstasjon kunne bli resultatet, dersom man ikke kom til enighet. Næringsdrivende og sjøfarende var blitt vant med at Kjeøy hadde telegrafstasjon. De førte en intens kamp for å få beholde stasjonen, eller for å få opprettet en ny stasjon et eller annet sted i nærheten. Offersøy, noe lenger vest, ble nevnt. Men eieren der, som hadde flere gifteferdige døtre, satte seg imot at Offersøy skulle oversvømmes av "mange slags telegrafister."

Tiden var gått fra både Kjeøy og Offersøy da myndighetene så seg ut Lødingenhamn for en ny opptakelses- og formidlingsstasjon i området. Man ble i så måte godt hjulpet av Nordland Amtformandskab som holdt fram Lødingenhamn som det sted som egnet seg best. Det het i vedtaket: "En Telegrafstation i Lødingenhamn anser Amtformandskabet at være af uberegnelig Nytte, ja høist nødvendig for de Søfarende."

Den opprinnelige stasjonsbygningen

Telegrafdirektøren var lite stemt for å satse på Lødingen. Han mente stedet ble tillagt alt for stor betydning. "Det øde og ensomme stedet, omgitt av Myrstrekninger og Stenvidder, var lite tillokkende for unge Telegrafister." Men verken hans advarsler eller andre protester influerte på politikernes avgjørelse som førte til at det ble etablert en ny stasjon i Lødingenhamn i lokaler hos Arent Schøning. Mangt avhenger av tilfeldigheter. På tur til Sandtorg for å besøke kjæresten sin, stoppet herr Schøning i Lødingenhamn og fant ut at her måtte det la seg gjøre å bygge ut et handelssted. Og i 1869 var drømmen realisert. I leide lokaler hos Schøning ble den nye telegrafstasjonen åpnet 3. juli 1875. Inspektør Lie flyttet sitt kontor hit denne dato. Tromsø telegrafinspektorat/ telegrafdistrikt skulle bestå her til 1970.

Ved kongelig resolusjon 22. mai 1875 ble det vedtatt at Telegrafvæsenet skulle kjøpe et omtrent 35 mål stort jordstykke hos Lødingen prestegård. Og 17. mars 1876 ble det utstedt eienedomsskjøte på nevnte område. Allerede i 1875 kom man i gang med "de luxuriøse Byggearbeider for at skaffe Kaserne ved den afsidesliggende Lødingenhamn." Nygården - som den ble kalt - hadde fire leiligheter. Den ble flammens rov i 1945 da noen soldater av svensketroppene hadde fest der.

Til tross for de investeringer som var foretatt, var det krefter i sving for flytting av denne viktige telegrafstasjonen i Lødingen. Heldigvis ble konklusjonen at Lødingen stasjon skulle bestå som før. Det som skjedde i disse dager er slik beskrevet i Telegrafverkets historie 1855 - 1955: "Mer enn før var Lødingen blitt telegrafens knutepunkt nordenfor Polarcirkelen. Teknisk var det knapt noe å innvende mot Lødingen, men stedet lå avsides til og hadde ubetydelig egentrafikk. Kostbart var det å bygge stasjonslokaler og våningshus på et ellers utrafikkert sted. Man slapp ikke uskadd fra et langvarig opphold der, mente en som hadde med stasjonen å gjøre. Man falt lett hen til melankoli og hypokonderi. Men som opplæringsanstalt for landets telegrafister - fra det sentrale telegrafkurs i Christiania måtte de nyutdannede telegrafister nordover og da gjerne til Lødingen - fikk stedet bedre skussmål, og de så på tjenesten i Lødingen som den lykkeligste tiden i sine liv."

At telegrafstasjonen i Lødingen spilte en betydelig rolle i telegramavviklingen, går fram av følgende pressemelding fra Myres pressebyrå 21. april 1920: "Sterk stigning i antallet ekspederte telegrammer. Den størst station i Nord-Norge, naar det gjelder telegrammer, er Lødingen, hvor oppgavene stiller seg saaledes:

1914 - 1.395.587 1915 - 1.512.670 1916 - 1.941.310
1917 - 2.043.941 1918 - 1.938.564 1919 - 2.169.558

I 1875 var bemanningen ved Lødingen stasjon 12 telegrafister. Noen tall fra årene etterpå viser: 1895 - 19 telegrafister, 1914 - 34, 1921 - 66, 1922 - 72, 1923 - 68 og i 1930 - 47

Ny teknikk og omorganisering av trafikken fra Finnmark, Troms og Svolvær i 1932/ 33 førte til en kraftig bemanningsreduksjon i Lødingen. Men for stedet Lødingen førte veksten av arbeidsoppgaver på distriktsplanet og telefonstasjonen til at bemanningen til en viss grad holdt seg stabil.

Etter 20 år som leietaker hos Arent Schøning, kunne Telegrafvæsenet flytte inn i ny stasjonsbygning i 1895. Her bodde inspektøren, men i 1913 kunne han flytte inn i "Villaen". Egen personalmesse ble bygd i 1920, og eget vannverk ble utbygd i denne forbindelsen. I tillegg

Ekspedisjonslokalet

til det kjøpte, festet Telegrafvæsenet et ikke ubetydelig areal av Lødingen prestegård i 1883, 1917 og 1921. Mye av dette ble framfestet til befolkningen. Det er snakk om ca. 120 tomter. Inspektør Lie som kjente til bruken av diopterkikkerten satte ut mange tomter som merkelig nok i dag går inn i Lødingen reguleringsplan på en brukbar måte. Det framfestede areal ble tilbakeført prestegården i 1960-årene.

Fram til 1921 bestyrte telegrafinspektøren Lødingen stasjon. Dette året fikk stasjonen egen bestyrer. Vi nevner:

1921 - 1923:	P.A. Lundberg
1923 - 1940:	Andr. Diesen
1940 - 1945:	Trygve Samuelsen
1945 - 1960:	Finn Thomassen
1960 - 1966:	Reidar Rødø
1966 - 1968:	Trond Ødegård konstituert

Vi never også de telegrafinspektører/distriktssjefer som har tjenestegjort på Lødingen:

1875 - 1895:	Johs. Bødtker Lie
1896 - 1931:	Reinholdt Kr. Strømstedt
1931 - 1949:	Theodor Kjeldsø
1949 - 1961:	Iver Strikkert
1962 - 1970:	Sigurd Thorgersen

Ser man på det til dels lange tidsrom toppsjefene har tjenestegjort i Lødingen, kan man trygt si at de neppe var henfallen til melankoli og hypokonderi. Til det var de, hver på sin plass, alt for aktive som tjenestemenn og borgere av lokalsamfunnet. Samtlige har fortjent en omtale, men jeg velger å konsentrere meg om Theodor Kjeldsø. Fram til 1911 tjenestegjorde han flere steder i Nord-Norge, men ble i 1912 ansatt ved Tromsø telegrafinspektorat. Da Strømstedt gikk av i 1931, var Kjeldsø hans naturlige etterfølger.

Krigshandlingene i 1940 stilte Telegrafverket (som etaten nå hette) i landsdelen overfor store oppgaver. Tyskernes okkupasjon av Sør-Norge førte til at det ble opprettet et "Telegrafstyre for Nord-Norge". Ved kongelig resolusjon 9. mai 1940 – da regjeringen var kommet nordover – ble Theodor Kjeldsø utnevnt til telegrafdirektør for det frie Norge. I denne egenskap ledet og koordinerte han arbeidet med å holde linjenettet intakt for så vel militært som sivilt formål. Ja, han sendte sågar to tjenestemenn til England med det polske troppe transportskipet "Batory" for å kjøpe inn materiell til Telegrafverket og militære sambandsavdelinger. Aldri før har vel noe tjenestemenn i Telegrafverket vært sendt ut på en slik handelsmisjon. De var kommet langt med oppdraget sitt da de fikk melding om at kampene i Norge var oppgitt. De to utsendingene kom ikke heim til Norge før de 9. des 1944 passerte en provisorisk bygd bro ved Holmfoss i Pasvik.

Fra 1930-årene til 1970 gjennomgikk etaten store forandringer. Ny teknikk førte til at Lødingen telegrafstasjon ikke lenger var nødvendig som formidlingsstasjon. Resultatet var en stadig mindre bemanning i telegrafekspedisjonen. Men som før nevnt ble nedbemanningen på dette felt til en viss grad kompensert ved at distriktsadministrasjonen ble tillagt nye arbeidsoppgaver i forbindelse med utbyggingen av telefonanleggene. Også telefonekspedisjonen økte bemanningen. Men en ny tid var på gang. Den kom vi ikke forbi. Telegrafetaten kom til Lødingen kommune i 1868. Etter vel 100 år fikk vi i 1970 en ny organisasjonsmodell som ga Lødingen store muligheter, da Nord teledistriktsadministrasjonen ble lokalisert til Lødingen. Til tross for motstandernes dystre spådommer, viste de neste årene at dette var et godt valg. Det vil imidlertid føre for langt å beskrive telegrafetatens siste år i Lødingen. Jeg velger derfor å slutte her.

*Lødingen 25.03.09
Kyrre Bjugn*

MEGET VELLYKKET LANDSMØTE PÅ LILLEHAMMER!

Av Kåre Garmager

Møtesalen med delegater og andre tilstede.

Ordfører Synnøve Brenden Klemetsrud ønsker landsmøtet velkommen til Lillehammer.

Forbundslederen overrakte blomster til ordfører Brenden Klemetsrud og takket for at hun ville være tilstede ved åpningen av møtet.

Arne Fauskerud, leder av Lillehammerforeningen og leder i arrangementskomiteen ønsket velkommen og takket for oppdraget med å arrangere landsmøtet.

Dirigentbordet. Fra høyre dirigentene Anni Milward og Berit Olafsen og referentene Berit Nylund og Aud Ellefsen.

Forbundsleder Dagfinn Skarbøvik ønsket velkommen og åpnet møtet.

Forbundsleder Dagfinn Skarbøvik la frem Landsstyrets beretning for landsmøteperioden 2007-2009 for en lydhør forsamling.

Nestleder Odd Kåre Kvalheim presenterte Landstyrets forslag til nye vedtekter og vedtektsendringer som ble vedtatt enstemmig.

2. til 4. juni 2009 ble Landsmøte 2009 avviklet på Rica Victoria Hotell Lillehammer. I alt 89 delegater, øvrige tillitsvalgte og gjester var tilstede og fikk med seg et meget vellykket landsmøte. Program og dagsorden besto av kunstneriske innslag, åpningstaler, regnskap, budsjett, beretning, behandling av nye vedtekter, handlingsplan 2009-2011 og valg. I tillegg til dette også foredrag av generalsekretæren for NPL og konserndirektør Morten Karlsen Sørby fra Telenor. Alle deltakerne ble også tatt med på et kulturprogram med sightseeing i Lillehammer-området, innom OL-anleggene fra OL 94 og museumsbesøk. Med bilder og litt tekst vil vi ta med leserne på det som skjedde på Lillehammer disse landsmøtedagene. Fyldigere referat fra landsmøtet vil komme i neste nummer av bladet.

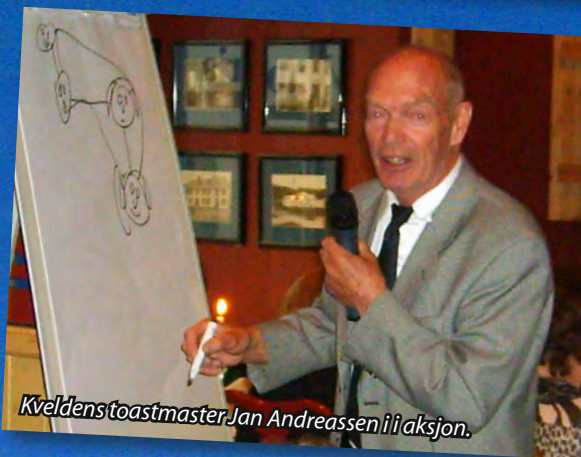
Konserndirektør Morten Karlsen Sørby fra Telenor holdt et meget fengende foredrag under overskriften "Telenors framtidsplaner for det norske telemarkedet" og forbundsleder Dagfinn Skarbøvik takket for det meget interessante innlegget. Se foredraget på telepensjonistene.no.

Generalsekretær Harald Olimb Normann fra NPL/SAKO hadde gitt sitt innlegg overskriften VOKSENE MENINGER.

Bjørn Kjensberg og Anni Milward fra Gjøvik tok imot prisen for beste ververesultat. Premien for beste lokalforening var kr. 10.000,-. Lillehammer mottok kr. 7.000,- for nest beste resultat og Namsos kr. 5.000,- som tredje beste.

Kveldens toastmaster Jan Andreassen i aksjon.

Deltakere under omvisning på friluftsmuseet på Målhaugen.

Deltakerne ved gondolbanen i Hafjell.

Feststemte deltakere og gjester under kveldens festmiddag.

Forbundets nye landsstyre: Odd Kåre Kvalheim, ny leder, Anni Milward, ny nestleder, Kjell Tangen, sekretær, styremedlemmer: Nils Bø, Wenche Fasing, Bjarne Ulvang, Eva Marie Kvelland og Berit Olafsen. Kasserer Ragnhild Møklebust var dessverre forhindret fra å være med på landsmøtet.

Avtroppende og påtroppende forbundsleder takker og ønsker hverandre lykke til.

Arrangementskomiteen fra lokalforeningen på Lillehammer kan være stolt av et meget godt gjennomført landsmøte.

FORENINGSNUMMER OG ADRESSER

MELD DEG INN I DITT HJEMSTEDS TELEPENSJONISTFORENING

Her møter du venner og kolleger og oppfrisker gamle minner.

ARENDAL	Finn Egil Halvorsen	Lensmannsvn. 23	4815 Saltrød	37 03 08 26	952 58 324	fegil@online.no
BERGEN	Roy Knag Jæger	Postboks 7150	5020 Bergen	55 56 33 33	915 38 870	telepens@frisurf.no
BODØ/SALTEN	Gerd Blomstrand Kristensen	Tjeldberget 11/LE 301	8012 Bodø	75 58 11 68	412 94 159	gbkriste@online.no
DRAMMEN	Odd Nålby	Tors vei 48 B	3040 Drammen	32 81 00 25	480 04 841	oddnalby@broadpark.no
GJØVIK	Anni Milward	Rudslåtten 9	2830 Raufoss		905 79 297	annimilw@online.no
GLÅMDAL	Jan H. Andreassen	Blomstervn. 37	2208 Kongsvinger	62 81 59 40	915 56 223	janhandreassen@yahoo.no
GUDBRANDSDAL	Åse Nordnes	Fyrvn. 10	2670 Otta	61 23 04 98		
HAMAR	Kåre Garmager	Myrveien 3	2320 Furnes	62 35 00 70	905 99 702	telep-hm@online.no
HARSTAD OG OMEGN	Elisabeth Markussen	Utsikten 18	9406 Harstad	77 01 79 76	957 70 128	komark@hlink.no
HAUGESUND	Arne Fosse	Hervikvn. 10 D	5521 Haugesund	52 71 65 50	915 98 057	afosse@r-data.no
HELGELAND	Oddvar Ulvang	Askeladdveien 25	8800 Sandnessjøen	75 04 30 16	413 33 665	oddvar.ulvang@c2i.net
KRISTIANSAND	Kjell Moy	Seljeveien 29	4622 Kristiansand	38 01 16 81	478 29 780	kjell.moy@los.mail.no
KRISTIANSUND	Alfhild Haavde	Hauggt. 23	6509 Kristiansund N	71 67 54 12	952 46 622	telep-ca@neasonline.no
LARVIK	Berit Olafsen	Øvre Bøkeligt. 48	3256 Larvik	33 11 74 44	950 27 230	olafsenberit2@hotmail.com
LEVANGER	Sigrun Moe	Rognhaug	7600 Levanger	74 08 13 62	947 29 189	
LILLEHAMMER	Arne Fauskrud	c/o Guttorm Støen Gjøstivegen 14	2614 Lillehammer	61 25 42 96	976 90 120	gut-stoe@online.no
LILLESTRØM	Aud Marwell Myrvang	Sundg. 20	2081 Eidsvoll	63 96 45 54	909 86 580	bomyr@online.no
LOFOTEN	Kjell Tetlie	Postboks 2	8309 Kabelvåg	76 07 83 12	911 79 473	ktetlie@online.no
MOLDE	Annbjørn Megard	Øivindsveg 32	6429 Molde	71 25 32 77	452 05 836	erlispo@online.no
NAMSOS	Randi Langås	Præriev. 5B	7800 Namsos	74 40 57 42	916 15 738	
NARVIK OG OMEGN	Åse Håkonsen	Arbeiderv. 101 A	8516 Narvik	76 94 35 84	970 46 829	
OSLO	Dagfinn Husmo	Slalomveien 3B	1410 Kolbotn		906 35 850	Telepensjonisteneoslo@online.no
RINGERIKE	Halvard Solberg	Krokenvn. 16	3515 Hønefoss	32 12 27 09	924 23 634	lialbj@online.no
SANDEFJORD	Reidun Sandbu	Sjøstrand 6	3209 Sandefjord	33 47 30 44	478 77 369	resttele@hotmail.com
SENTRALE ENHETER	Magnhild Sletbak	Fossumhavene 58	1359 Eiksmarka	67 14 41 77	911 58 215	magnhild@sletbak.no
SKIEN	Elsie Marit Hansen	Høyenlia 23B	3728 Skien		472 85 760	elsiemarit@yahoo.no
SOGN OG FJORDANE	Oliv Ottesen	Skjæret 27	6800 Førde	57 82 14 87	412 78 159	hnoottes@online.no
STAVANGER	Marit Torkildsen	Regimentvn. 80	4045 Hafrsfjord	51 55 16 66		telep-sg@online.no
STEINKJER	Kirsti Leiros	Muusøra 3F	7670 Inderøy		917 63 045	kir-ran@online.no
TROMSØ	Anne-Berit Aune	Utsikten 78	9018 Tromsø	77 67 51 00	905 77 274	anne-bau@online.no
TRONDHEIM	Ole J. Sandbekkhaug	Anton Bergsv. 38	7099 Flatåsen	72 84 98 02	413 31 948	tdpensj@frisurf.no
TØNSBERG	Inger Heldal Anderson	Ospebakken 7	3153 Tolvsrød	33 33 02 94	906 09 101	held-and@online.no
VALDRES	Astri Jodalen	Øvrevn. 43	2900 Fagernes	61 36 00 59	482 39 258	astjodal@online.no
ØSTFOLD	Hans Krugerud	Vesthellings 60	1526 Moss	69 26 69 90	958 38 088	
ÅLESUND	Helge Haram	Rølandsvegen 1	6260 Skodje	70 27 51 30	908 51 360	helnihar@online.no

Besøk Telemuseet i Tromsø på internett

Har du lyst å ta en titt på bilder fra Telemuseet Tromsø?

Besøk vår hjemmeside under www.telepensjonistene.no/ Klikk på: Lokalforeninger/ Tromsø, og klikk på angitt link. Du blir da ledet inn i nettalbumet vi har laget med bilder som gir inntrykk av hva som befinner seg på Telemuseet i Tromsø. Klikk på bildene. Og dette er bare en smakebit av samlingene. God fornøyelse.

Hilsen Telepensjonistene Tromsø/Roar

Bjarne Hagen er død

Bjarne Hagen døde 27. april. Han ble 83 år gammel. Bjarne ble født i Lillehammer og har hele sitt yrkesliv hatt Telegrafverket/Televerket som arbeidsplass. Han begynte i Telegrafverket i 1945. Han hadde både montørkurs, automatteknikkurs og høyere kurs, noe det ikke er mange som har hatt.

I løpet av sin karriere har han vært telefonarbeider og automattekniker i Lillehammer og transmisjonstekniker i Hamar. I 1964 kom han som sekretær til Telegrafstyret. Etter noen år ble han kontorsjef i Personalavdelingen og senere kontorsjef i Felles-tjenestekontoret. Som medlem av den såkalte Eigelandsggruppa var han sentral i omorganiseringen av Televerket i begyn-

nelsen av 1970-årene. Han avsluttet sin karriere som seksjonssjef i 1992.

Heldigvis for oss pensjonister la han ikke inn årene da han gikk av med pensjon. Han var hovedmannen bak stiftelsen av lokalforeningen Sentral enheter, og var leder av denne foreningen fra 1992 til 1995. For sin innsats ble han, som den eneste hittil, æresmedlem av foreningen i 1995.

I 1999 ble han valgt til leder av Telepensjonistenes Landsforbund. Det ble satt meget stor pris på av våre medlemmer at han stilte som leder av Forbundet.

Det er ikke alle som fortjener betegnelsen kjernekar, men Bjarne gjør det. Han fylte alle sine stillinger og tillitsverv på en utmer-

ket måte. Vi som arbeidet sammen med ham satte stor pris på hans gode humør, lojalitet og vennskap.

Som tillitsvalgt for telepensjonistene påtok Bjarne seg en rekke praktiske oppgaver, og med sine overtalelsesevner og store kon-taktnett forhandlet han på 90-tallet bl.a. frem en gunstig innkjøpsordning av PC-er til medlemmene

Det er med stor sorg vi sier farvel til Bjarne. Vi hedrer hans minne i takknemlighet og ærbødighet.

Otto Døschertobiesen

LANDSSTYRET/REDAKTØRER

LEDER	Odd-Kåre Kvalheim	Anders Sandvigs g. 18	2609 Lillehammer	61 25 82 01	900 21 534	okvalh@online.no
NESTLEDER	Anni Milward	Rudslåtten 9	2830 Raufoss	61 19 10 54	905 79 297	annimilw@online.no
SEKRETÆR	Kjell Ivar Tangen	Lutvannsv. 4	0676 Oslo	22 30 72 29	456 14 158	siftang@yahoo.no
KASSERER	Ragnhild Møklebust	Ekravn. 7C	0756 Oslo	22 50 38 19	917 53 220	ragmoek@online.no
STYREMEDL.	Nils Bøe	Tjeldberget 11/LE 301	8012 Bodø	75 58 11 68	412 94 159	nils.boe@c2i.net
	" Wenche Fahsing	Niels Bjørums gt. 38B	7800 Namsos	74 27 14 17	958 658 51	
	" Bjarne Ulvang	Myrholtet 242	5142 Fyllingsdalen	55 16 38 65	416 12 005	audnulva@online.no
	" Eva-Marie Kvelland	Vekterv. 73	0681 Oslo	22 19 76 90	975 09 729	evamar@online.no
	" Berit Olafsen	Øvre Bøkeligt. 48	3256 Larvik	33 11 74 44	950 27 230	olafsenberit2@hotmail.com
VARAMEDL.	Dagunn Klakegg	Elvevegen 5	6800 Førde	57 82 14 21	416 69 849	daklakeg@online.no
	" Ingvar Kallevik	Astrids vei 31	4633 Kristiansand S	38 09 13 34	901 65 520	ingsikal@online.no
	Jan H. Andreassen	Blomstervn. 37	2208 Kongsvinger	62 81 59 40	915 56 223	janhandreassen@yahoo.no
REVISOR	Edgar Roli	Krokusv. 30	1475 Finstadjordet	67 90 27 04	951 58 120	
	" Sigrid Ranheim	Krokveien 13	1481 Hagan	67 06 18 95	909 25 624	sigrra@online.no
VARAREV.	Kitty Fossum	Østaveien 60	1476 Rasta	67 90 16 87	911 95 947	kitty.fossum@getmail.no
REDAKTØR						
TELEPENSJONISTEN	Viggo Bj. Kristiansen	Solbråtanvn. 44A	1410 Kolbotn	66 80 55 25	908 34 347	vbkristi@online.no
REDAKTØR	Hans Karsten					
NETTAVISEN	Karlsen	Bruket 4P	1621 Gresvik	69 32 72 27	905 45 712	hakaka@online.no

Telepensjonistenes Landsforbund • Postadresse 1331 Fornebu • Besøksadresse: Kongensgt. 8, Oslo.

Telefon 22 77 69 52 • Telefaks 22 77 69 55.

E-post: kon.telepensjonistene@telenor.com • Nettside: www.telepensjonistene.no

Norsk Telemuseum

Sommerprogram 2009

Juni

22.6. - 28.6. kl. 14-15.

20.6. - 30.6. kl. 11-12 og kl. 15-16.

20.6. - 30.6. kl. 16.

20.6. - 30.6.

Juli

1.7. - 31.7. kl. 12-14.

1.7. - 31.7. kl. 11-12 og kl. 15-16.

1.7. - 31.7. kl. 16.

1.7. - 31.7.

August

1.8. - 20.8. kl. 11-12 og kl. 15-16.

1.8. - 20.8. kl. 13.

1.8. - 20.8. kl. 16.

5.8. og 6.8. kl. 12-17.

13.8. kl. 13-14.30.

1.8. - 20.8.

Telefonverksted. Skru fra hverandre en gammel telefon og sett den sammen igjen. Test til slutt om den fungerer. Diplom til alle!

Lag bokstelefon, løs telerebus eller prøv vår slangetelefon!

Se og prøv IKT-hjelpemidler i utstillingen "Lufta er for alle".

Isak går rundt og snakker med barna.

Spør en veileder om når han er i aktivitet den dagen du er på museet.

Televimsene – skuespillere levendegjør utstillingen.

Lag bokstelefon, løs telerebus eller prøv vår slangetelefon.

Se og prøv IKT-hjelpemidler i utstillingen "Lufta er for alle".

Isak går rundt og snakker med barna. Spør en veileder om når han er i aktivitet den dagen du er på museet.

Lag bokstelefon, løs telerebus eller prøv vår slangetelefon.

Bit for bit konkurranse; se deler av bilder på storskjerm og gjettt hva det er. Små premier.

Se og prøv IKT-hjelpemidler i utstillingen "Lufta er for alle".

Mobiltelefonens utvikling. Se telefonklenodier fra vårt magasin.

Prøv deg som stolpeklattrer. Iført klatresko, sikkerhetsbelte og hjelm, hjelper vi deg opp. For alle over 130 cm.

Isak går rundt og snakker med barna. Spør en veileder om når han er i aktivitet den dagen du er på museet.

